

ל זה בדיוק ערפאת ציפה. לישוב הראשון בישי"ע שינטש מיושביו. הוא יכל לסמן 'וי' ראשון לתוכניותיו שמטרתן למוטט את ההתיישבות בישי"ע. הדבר היה לפני מספר חודשים, כאשר הישוב שא-נור, אמנם לא גדול, אבל אסטרטגי, ננטש מתושביו – דבר שכמעט הביא להשתלטות פלשתינית במקום.

זה היה תסריט הבהלות הגדול ביותר של ראשי מועצת ישי"ע ותנועת 'אמנה' (התנועה המיישבת את ישי"ע, שאגב, קיבלה בשבוע שעבר את פרס מרכז מורשת בגין) – נטישת ישובים. חששם העצים לאחר שהבינו כי נטישת הישוב שא-נור תביא לנטישת יישובים קטנים ומבודדים נוספים בצפון

השומרון, באפקט הדומינו.

התרחיש לא היה רחוק מהמציאות. למי שמכיר את מפת האזור, יודע ששא-נור מהווה למעשה קו הגנה ליישובים יהודיים הנוספים בישי"ע. נפילת שא-נור היתה מביאה להתמוטטות נוספת, והכל יודעים כיצד הדברים הללו מתחילים אבל לא היכן מסתיימים חלילה.

ביום ראשון בשבוע שעבר חגגו חמש מאות יהודים, בראשות רבני וראשי המועצות בישי"ע, את התחדשות היישוב יחד עם הכנסת ספר תורה ליישוב המתחדש, שמכיל גם בית כנסת, מקוה, וכן ישיבה לבחורים. מאות האנשים שהגיעו לחגוג ידעו היטב את עוצמת האחריות המלווה במסירות נפש המוטלת על כתפיהם של המתיישבים החדשים, שחוסמים בגופם מלתת לערפאת ימי"ש נתח נוסף בארץ הקודש.

השמחה על כך שהישוב לא ננטש, היתה מהולה בעצב רב לנוכח הנסיבות שהביאו למצב בו שולטת ההפקרות באזור, כאשר מחבלים ואנשי תנזים ממשיכים במלחמתם לגרש את היהודים מארץ ישראל.

הישוב שא-נור הוא ישוב מבודד ומיקומו בעמק שא-נור שבצפון השומרון, בתוך קומפלקס של יישובים שמצבם לא פחות קשה כמו חומש, חרמש ודותן. עצירת הנטישה בשא-נור הצילה את היישובים הללו.

בשנת תשמ"ז הוקם כאן כפר אמנים של עולים מרוסיה. בימי השיא שלו התגוררו בו 35 משפחות שמצאו מרגוע לנפשם מול הנוף המדהים, רוח ההרים הצלול והדממה הפסטורלית ששררה באזור. כשהחלה 'מלחמת אוסלו' לפני שנה ושלושה חודשים נטשו רוב האמנים את המקום והעדיפו לגור במקום מוגן יותר. כעת נשארו שם בתים ריקים עם גגות רעפים וגינות גדולות.

אין ספק שהמקום בו נמצא שא-נור הוא מסוכן. תושבי שא-נור אומרים בחיך שהם ה"טורה בורה" של השומרון, וזה לא רחוק מהמציאות. הישוב נמצא על אמצע ציר 60. כל המקומות הבעייתיים והמסוכנים מתנקזים במקום זה. שא-נור ממוקם בלב המשולש של ערי המחבלים גינין-שכס-וטול כרם, ומכאן נודעת חשיבותו הרבה מבחינה אסטרטגית. סמוך אליו נמצאים הכפרים גיאבא וסילאת העוינים, שם מתגוררים אחד-עשרה אלף תושבים, ודרכם מעבירים אמצעי לחימה מגינין לשכס. השטח הסמוך לשא-נור מוגדר כשטח B, כאשר מצידו הצפוני של הישוב נמצאים הכפרים אגיא ואנזא הנחשבים לשטח A. כך מוצאים עצמם אנשי הישוב נצורים משני הכיוונים על ידי הכפרים

הערביים ששולטים טופוגרפית על האזור כולו. האזור הפך בתקופה האחרונה למעוז של הגייהאד האיסלאמי, האחראי למרבית פיגועי ההתאבדות.

הגרעין החדש מגיע למציאות הקשה ביותר ברחבי השומרון. על המפה נראה כביש הגישה לשא-נור כמו מדרון צר בין גושי ענק של שטחי A. בפועל, הנסיעה ליישוב שפעם היתה דרך כבישי השומרון, נעשית לא לפני שמבצעים כמה עיקופים ואז מגיעים דרך עפולה. בצומד שקד (בין עפולה לשא-נור) מצטרף לנוסעים רכב ליווי, גייפ צהלי ממוגן ירי, הנוסע אחרי הרכב הישראלי, וכולם בו בשכפצ"ים ובקסדות. הנסיעה הממוגנת ועם ליווי, מלחיצה. מבעד לחלון הרכב מבחינים ברועה פלשתיני מסתובב בלי חשש עם עדרו הסמוך לכביש. פלשתיני אחר צועד על הכביש. ההבדל בין הלחץ של אלה שברכב לנינוחות של אלה שבחוץ, הוא כל הסיפור.

הנסיעה מירושלים יכולה להמשך בין שלושת-רבעי השעה לבין חמש ואפילו שמונה שעות. לא פעם נסגרים הצירים המובילים לאזור בגלל מטעני צד שנמצאו בצידי הצירים, דבר שכבר הפך לשגרת החיים. עד שהמטענים לא מנוטרלים, אין מעבר. התושבים כבר התרגלו לחיות כאשר ברקע נשמעים צרות יריות או פיצוצים... כוחות צבא רבים נמצאים על צירים ושומרים על המקום. על פי הנהלים החדשים אין כניסה או יציאה ליישוב וממנו ללא ליווי צבאי מלא. "כשהגענו לשא-נור, התחלנו להבין את מה שסיפרו לנו אודות השיירות במלחמת השחרור בתש"ח", אומר ר' **אוריאל גורפינקל**, חסיד חב"ד נמרץ ומי שאחראי על החייאת המקום מחדש. מהדורה חוזרת, הפעם בשא-נור בצפון השומרון.

מדוע כמעט ולא שומעים עליכם למרות כל תקריות האש?

ר' אוריאל מחיך בעגמה: "הדיווחים משא-נור כמעט ולא מגיעים לתקשורת, כי אלו כבר הפכו לחלק משגרת החיים... איך אמר לי אחד הקצינים הבכירים באזור: 'מישהו מדווח על כך שאכל ארוחת בוקר? זה חלק מהחיים שלנו כאן באזור'."

ע שרים מטר לפני הכניסה לשא-נור, תחנת דלק. היא שייכת לפלשתינים ועל אחד הקירות מצויר דגל אש"ף גדול. בעמדת ה-ש.ג. כמה חיילים עמוסי ציוד ונשק, שער חשמלי ועליו תמונה ענקית של הרבי.

ההתיישבות בשא-נור החלה בתקופת סבסטיה, כאשר ראשוני המתיישבים עלו

ר' אוריאל גורפינקל

יושבו חב"ד וחדש ניצל

לפני מספר חודשים כמעט ונפל הישוב שא-נור שבצפון השומרון לידי המחבלים הפלשתינאים. רוב הישוב ננטש בידי יושביו, ורק בעקבות הגעתו למקום של חסיד חב"ד ר' אוריאל גורפינקל וקבוצה נוספת, המקום ניצל • בשבוע שעבר נערכה חגיגת חנוכת הבית להתיישבות החדשה במקום בהשתתפות מאות. שי גפן היה במקום ומדווח מהשטח על החיים בצל המלחמה בישוב המבודד שניצל ברגע האחרון, על אספקת המזון כמו בתקופת מלחמת השחרור ועל הקשיים היומיומיים של המתיישבים החדשים שהביאו להצלת המקום • מאת: שי גפן

**המשפיע שהיה אמור
להתוועד נתקע בכביש
הגישה עקב מטען צד ומשום
כך לא הספיק להגיע
להתוועדות ועמו גם הכיבוד
שהיה אמור להיות על
השולחנות. במקום סעודת
יום טוב, התוועדו נצורי שא-
נור על 'משקה' וקצת
'מזונות' שהיה במקום**

את המקום לבל יינטש חלילה. גורפינקל שהיה פעיל בולט באזור, הכיר מקרוב את מצבו הקשה של שא-נור, והחליט ללכת על המשמיה הקשה והנועזת. לנגד עיניו עמדה המטרה הנעלית של הגנה ושמירה על חלקי ארץ ישראל כפשוטה.

ר' אוריאל גורפינקל: "כחסידי חב"ד האמונים על דרכו של הרבי מלך המשיח, לא יכולתי לעמוד מנגד ולא להירתם לפרוייקט הזה. ידעתי בבירור שאם לא אקח את זה על עצמי, הישוב ייפול לידי המחבלים, ומי יודע מה חלילה יהיה ההמשך. אצלנו בשא-נור ראינו במוחש את מימוש דברי השולחן ערוך בסימן שכ"ט "יוצאים עליהם בכלי זיין שמא תפתח הארץ לפניהם". אם חלילה לא הייתי לוקח את הפרוייקט הזה, היתה הארץ נוחה להיפתח לפני המחבלים."

גורפינקל ועמו התי' איציק סנדרוי מיצהר, החלו לבצע את הפרוייקט. "כבר בשלב ראשון" – מספר איציק – "חתמנו על הסכם עם מזכיר הישוב יוסי דהאן לפתיחת ישיבה במקום, שתהווה את הבסיס המרכזי לאחזקת היישוב. הבנו שהדבר הראשון והחשוב במעלה הוא שקול התורה ישמע באזור. מה גם שמקום כזה שנמצא בקשיים כה גדולים, זקוק לגרעין של בחורים".

המאמצים החלו לשאת פרי, והשניים הצליחו לגבש גרעין של בחורים, וכן קבוצת צעירים שהתקרבו ליהדות. ואכן, לפני שלשה חודשים עלו על הקרקע חמישה עשר בחורים בליווי שלש משפחות חדשות: משפחת גורפינקל מקדומים, משפחת זאב כהן מיצהר ומשפחת אריאל עדן ממגדל העמק.

לגבעות השומרון. המקום היה תחנת מעבר לישובים שקמו באזור כגרעין או כהאחזות, כמו למשל היישובים חרמש, דותן, גנים וכדים (שגם הם נצורים כיום בעקבות הסכמי וואי).

יישובים אלה אינם נחשבים לדתיים, ואלו שמתגוררים בהם לאו דוקא שמקפידים על שמירת תורה ומצוות. תקופה מסוימת היה הישוב תחנת מעבר לקראת מגורי קבע ביישובי האזור, אולם כעשר שנים לאחר ההתיישבות בסבסטיה, החלו אמנים להתיישב במקום ולהקים בו את בתיהם בקביעות. כמה עשרות אמנים הקימו ביישוב בתי מלאכה למחיתים.

למרות האינתיפדה הקודמת, לא נטשו התושבים את המקום, והמשיכו לחיות בבטחה יחסית, אלא שעם פרוץ האינתיפדה הנוכחית, המצב הלך ונהיה מסוכן מיום ליום. היריות ומטעני הצד הקשו יותר ויותר, ובעקבות זאת התפנו רוב התושבים. בקושי חמישה אמנים נשארו במקום מחוסר ברירה. גורלו של היישוב היה ברור, והוא עמד להינטש. שלטונות הצבא הודיעו כי הם מפסיקים לאבטח את המקום והפולשתינים באזור כבר החלו לגלות סימני שמחה על הנטישה הראשונה – המפלה של המתישבים ביישוע. הם הבינו היטב כי אין זה אלא ענין של זמן שאפקט הדומינו יתחיל לעבוד, כאשר לאחר שא-נור יגיע תורם של היישובים חומש, שבי שומרון, חרמש ודותן.

לפני כחצי שנה הציעו ראשי 'אמנה' וחברים במועצת ישיע לרי' אוריאל גורפינקל שהתגורר קודם לכן בקדומים, לנסות להפריח

אין כאלה שאומרים לכם 'משוגעים, תרדו מההרים'!
"הפרוייקט הזה, מדרך הטבע, לוהה בחששות כבדים ולכן החלטנו לשאול את הרבי. ואכן, לאורך כל הדרך זכינו לעידודים וברכות רבות באמצעות היאגרות קודשי אודות הזכות להתיישב במקום ועל החובה לפתח את היישוב שיצליח וישגשג".

ר' אוריאל גורפינקל נולד לפני 34 שנה באורוגואוי שבדרום-אמריקה למשפחה ציונית חדורת עקרונות ומוטיבציה אבל רחוקה מאד מיהדות. הוא היה חבר בתנועת "ביתר" ובגיל 16 עלה לישראל בגפו כדי להגשים את החלום הציוני שפיעם בקרב. כאן התגייס לשירות קרבי בצה"ל ואף שירת בלבנון ביחידות מובחרות.

עוד בהיותו בצבא הורגל אוריאל בניסים. "כמה פעמים נפגשתי עם המוות פנים אל פנים", הוא אומר. "באחד הימים כשהיינו בלבנון, עשינו מארב משולב, ופילסנו דרך גישה בשדה חרוש. לאחר מכן התברר שהשדה זרועה במטענים רבים. המפקד תפס מיד את המצב ורצה להוביל אותנו החוצה, אלא שלפתע הרגשתי שאני דורך על משהו מוצק. התברר שהיה זה מטען ג.ט. שהכיל עשר קילו של חומר נפץ ורק בנס גלוי זה לא התפוצץ. עד היום אני לא יודע איך יצאנו בנס מהמקום".
לאחר הצבא "כשסיימתי את משימותיי הציוניות", כהגדרתו, הרגיש ריקנות פנימית. "הרגשתי שחסר לי משהו והתחלתי לחפש תשובות לשאלות. הסתובבתי במקומות רבים עד שהגעתי לחב"ד".

לימודים בחברותא בישיבת שא-נור

עם מי נפגשת לראשונה?

"באותם ימים התגוררתי בנתניה ופגשתי בהשגחה פרטית את השליח הרב מנחם וולפא, שליח ורב קהילת חב"ד בעיר, ממנו קיבלתי את אור החסידות. מכאן הדרך הייתה קצרה להתקרב לאורו הגדול של הרבי".

ר' אוריאל גורפינקל סיים תואר ראשון במשפטים וכמעט סיים את השני. הוא לא ניגש למבחנים הסופיים כיוון שהוא חש שהשליחות שלו היום היא בשא-נור.

לאחר נישואיו קיבל תשובה מהרבי לגבי מקום המגורים, ובני הזוג עברו להתגורר בקדומים. לאשה שכתבה לרבי כי היא חוששת לגור במקום כה מסוכן, קיבלה תשובה באגרות קודש שנושאה היה: 'שלוחי מצוה אינם ניזוקין, ואין איש יודע את המקום היותר שמור ובטוח'...

כבר שמונה שנים הם מתגוררים בשומרון, גר ביישובים קדומים ומבוא דותן, ועכשיו בשא-נור. את המעבר לשא-נור עשו בני הזוג גורפינקל עם התינוק יוסף יצחק. רק לפני שנה זכו הוא ורעייתו לחבוק את בנם בכורם, יוסף יצחק, לאחר שנים ארוכות. התינוק הוגדר על ידי הרופאים כ"פלא רפואי" לאחר שהללו התייאשו ואף הציעו

לזוג לחשוב על אימוץ ילדים.

"בדרך הטבע לא היה שום סיכוי", מספר אוריאל ולחלוחית עולה בעיניו. "לא זזנו בלי לשאול את הרבי ביאגרות קודש, ואכן זכינו לקבל הרבה מאד חיזוקים ועידודים. באחד הפעמים ביקשנו ברכה לילדים וקיבלנו אגרת בה היה כתוב 'ברכת מזל טוב להולדת הבן יוסף יצחק'. בו במקום קיבלנו על עצמנו שנקרא לבנו שיוולד יוסף יצחק". בקיץ האחרון חבקו בני הזוג גורפינקל את בנם הבכור יוסף יצחק...

בחודשים האחרונים עבר גורפינקל שלוש התקפות ירי ורכבו ספג פגיעה ישירה של 14 כדורים. הוא עצמו, לגודל הנס, לא נפגע.

הנוף הנשקף מהישוב שובה לב. נופי הרים שכמותם רואים רק בציורים הקסומים של שוויץ, שלא לדבר על האויר הצח. לולא "מוזיקת הרקע" של המטענים והיריות, היה זה שוויץ של השומרון. בינתיים זה אזור לחימה לכל דבר. הנסיעה נעשית רק בליווי צבאי, וגם זאת רק לפי השעות בהן הצבא יכול לספק ליווי. כל יציאה מהישוב כרוכה בעגמות נפש לא מעטה, כאשר לפעמים אפשר להתקע שעות רבות על צירי התנועה. התושבים יוצאים רק למקרים

דחופים ביותר. אספקת המזון נעשית אחת לכמה ימים.

טבילת האש הראשונה נעשתה בשעה שהמשפחות הגיעו עם מטלטליהם להתיישב בשא-נור. הם הגיעו בשיירה גדולה שהובילה את כל הציוד למקום. ליד הכפר סיאלת התפוצץ לפתע בלון גז שהטמינו המחבלים. "הייתי ברכב שעל ידו התפוצץ מיכל הגז" – מספר איציק סנדרוי – "סטיתי מיד הצידה בעוד המ"פ קפץ והחל להשיב בירי. המחבלים ברחו ורק אז התברר גודל הנס שאירע. במקום הוטמן מיכל גז גדול שלא הספיק להתפוצץ, וכך ניצלה כל השיירה".

כל נשימה ונשימה במקום הזה היא בגדר נס. "יום אחד עלינו לכיוון חומש כאשר לפתע נתקלנו במחסום אבנים", מוסיף סנדרוי, "מכל עבר התחלנו לחטוף בקבוקי תבערה, אבנים, יריות, השבנו באש, אבל הסכנה היתה גדולה. רק בדרך נס הצלחנו להימלט מהמקום. ברכת הגומל היא חלק משגרת התפילות בשני וחמישי ושבתי", מתייך סנדרוי.

ר' אוריאל גורפינקל ממשיך לספר: "לפני שבועיים אירע שוב נס גדול, כאשר רכב מהישוב נסע לכיוון חרמש. נהג הרכב הבחין לפתע במשהו חשוד שעל הכביש ונעצר ברגע האחרון כ-30 מטר לפני מטען רב עוצמה".

את המעבר לשא-נור עשו בני הזוג גורפינקל עם התינוק יוסף יצחק. רק לפני שנה זכו הוא ורעייתו לחבוק את בנם בכורם, יוסף יצחק, לאחר שנים ארוכות. התינוק הוגדר על ידי הרופאים כ"פלא רפואי" לאחר שהללו התייאשו ואף הציעו לזוג לחשוב על אימוץ ילדים

ר' אוריאל גורפינקל מצביע על נקבי הכדורים במכוניתו

מספקת חיות לכל המקום", אומר ר' אוריאל. "מרגש להכנס לישיבה ולראות את הבחורים באמצע שיעור שנותן אחד הרמ"ים, או בהתוועדות חסידיית".

מסתבר שהישוב הוא יותר משפחה אחת מאשר יישוב המאכלס בתוכו מקבץ אנשים. מדי ערב מתכנסים כולם יחד, אוכלים, מדברים ומתוועדים באווירה ביתית ומשפחתית. סעודות השבת הן חוויה בפני עצמה. מסתבר כי בחורים שהגיעו למקום השתנו לבלי היכר.

על היריות אני לא צריך לשאול כי אנחנו מקבלים שיעור חי במצבם של התושבים. הנסיעה למקום נתנה את הסיפתח. מדי פעם אנו שומעים בקשר אודות הארועים שמתרחשים בגיזרה המרחבית, כמו מטען צד שהתגלה, או מחבל שנהרג דקות ספורות קודם לכן בהתקלות עם כח צבאי באזור. למרות זאת, הגרעין המגובש והנחוש לא נרתע; החברה יודעים כי הם נמצאים במקום למען כלל ישראל. "בשום מחיר לא נרד מכאן" – אומרים המתיישבים החדשים – "לא נכנע לטרור הפלשתיני. מפקדי הצבא הבכירים באזור אמרו לא פעם כי נוכחותנו כאן היא הצלה לאזור כולו, כי אילו לא היינו נמצאים, הצבא היה מתפנה ומפקיר את האזור כולו".

"אנחנו לוקחים אנשים שיכולים להתמודד עם הקשיים האלו, כי בהחלט לא כל אחד מסוגל להגיע למקום כמו שא-נור" – מודה איציק סנדרוי, תושב יצהר במקור, אך מודה שהקשיים של שא-נור הם ברמה אחרת לגמרי. "כעת אנו זקוקים בעיקר לתמיכה

שהתושבים עזבו, הממשלה פשוט אילצה אותם לברוח מכאן" – הוא מצביע לעבר חומש – "ועד לצומת של שא-נור זאת דרך המטענים, ומהצומת ושמאלה לעבר עפולה, זה ציר היריות. פעם היה מגיע לכאן אוטובוס חמש פעמים ביום, עכשיו כבר עשרה חודשים לא מגיע אף אוטובוס".

דהן הוא המזכיר של היישובים חומש ושא-נור, המרוחקים חמישה קילומטרים זה מזה, אבל הכביש ביניהם עובר בכפר סילת א-דהר. לכאורה, הכביש עובר בשטח הכפר שהוא בשליטה בטחונית-ישראלית מלאה, אבל בפועל מדובר באחד הכפרים העוינים בגדה, בו התנועה בלתי אפשרית ליהודים. הנוסע שם עלול ליפול קרבן ליריות, בקבוקי תבערה ואבנים. כדי להגיע מיישוב ליישוב נאלץ דהן להקיף את השומרון ולנסוע 150 ק"מ נוספים...

לא בכדי אנשים נטשו את המקום?

גורפינקל: "אני לא מאשים את אלו שעזבו את הישוב, אבל אנו כחסידיים של הרבי, מודעים לסכנה הגדולה הרובצת על עם ישראל, ולכן ראינו חובה לעשות משהו כדי לעצור את הנסיגה ולעזור בבטחונם של מליוני יהודים המתגוררים בארץ ישראל".

איציק סנדרוי, תושב יצהר, מתאר את המצב בשא-נור כפי שהיה בקבר יוסף הנצור, בימים הקשים שלאחר פינוי שכם. קבר יוסף היה מובלעת בתוככי שכם העוינת.

מסתבר כי התושבים מקבלים הרבה סייעתא דשמיא, הן ביישוב והן בישיבה שבמקום. "הישיבה

המחבלים עקבו כל העת אחר התהליכים שעברו על היישוב, על ההתפרקות והנטישה ולאחר מכן על איכלוס המקום מחדש. ממידע שהגיע מסתבר כי הללו אוספים מידע מודיעיני על כל מה שנעשה ביישוב הן באמצעות תצפיות והן באמצעות ערבים שעבדו במקום. החייאת המקום בהחלט הדאיגה אותם, ובחודשים האחרונים חווה היישוב אירועי ירי רבים. "לא פעם נאלצנו להתחבא מהיריות ולעבור לנוהל של פתיחת אש עד יעבור זעם", אומר ר' אוריאל. "באחד הפעמים חדר כדור לתוך מיכל הנפט שעמד ליד בית הכנסת ורק בנס לא קרה דבר. הישוב הערבי הקרוב ביותר לשא-נור נמצא במרחק של 700 מטר בלבד..."

גם המצור אינו מקל על אורח החיים. מהו הזמן הארוך ביותר שהייתם במצור? אני שואל גורפינקל והוא לא מתרגש מהשאלה: "היה פעם יומיים שאי אפשר היה לצאת. כאן מודיעים לנו כי הצבא נמצא במארבים, ושם מעדכנים כי נמצאו מטענים על הציר, ועוד אירועים אלה ואחרים שסוגרים אותנו ביישוב. כל הזמן מתקבלות ידיעות מודיעיניות על חוליה זו או אחרת שכבר יצאה לדרך, או שמסתתרת בשדות. המצב הוא בהחלט לא פשוט".

שלט צהוב מתנוסס על מעוד ברזל ירוק שצבעו דהה, ובו כתוב "שא-נור נתניה, דרך צומת השרון: קו 38". זוהי תחנת עצירה לאוטובוסים של חברת 'אגד', אלא שכבר עשרה חודשים לא מגיעה לשא-נור תחבורה ציבורית ויוסי דהן, מזכיר היישוב מתלונן: "ברור שאף אחד לא יישאר לגור כאן. זה לא

קבוצת התלמידים על רקע בניין הישיבה

בהתיישבות זאת הוא רואה את חוד החנית של המערכה למען שמירתה של ארץ ישראל מול המחבלים הפלשתינים. גם סגן השר לבטחון פנים מר גדעון עזרא מסייע רבות, וכן זאב חבר (זמביש) מיאמנה, בנצי ליברמן ראש מועצת שומרון. כל אלה נותנים את העידוד ומשתדלים לסייע עד כמה שניתן לאחזקת היישוב.

"זה גם המקום גם להודות לרב יוסף יצחק ווילשנסקי, ראש ישיבת חב"ד בצפת, ששולח תלמידים לחזק את הישיבה במקום, דבר שמניב אוירה טובה מאד במקום".

האם יש שינוי לטובה בפעולות הצבא?
גורפינקל: "הצבא בהחלט עשה פעולות חשובות שלא נעשו עד החודשים האחרונים. יש באזור כוחות גדולים של יחידות מובחרות, והם נכנסים לכפרים ומבצעים מעצרים, מחסלים חוליות, אבל כל זה אינו אלא טיפה בים לנוכח מצבורי הנשק העצומים שיש לפלשתינים".

מה אתם חשים בשעות אלה?

"אין לי ספק שאנחנו עושים את הדבר הנכון: שמירה על ארץ ישראל וגרימת נחת רוח לרבי מלך המשיח. הברכות שהרבי הרעף עלינו עד בלי די נותנים לנו את התחושה הטובה ביותר, ומסכת הניסים שמלווה אותנו כל העת מוכיחה לנו בבירור שהרבי איתנו".

הוא היה מוזנח. הבתים היו עזובים, חלקם אפילו לא ענה אפילו על הצרכים המינימליים. גם בית כנסת לא היה. "נאלצנו לקחת את המסגד השומם ולהפכו לבית כנסת", אומר גורפינקל. "שיפצנו וצבענו את המקום מחדש, ועל הצריח העליון תלינו דגל גדול של משיח. אלתרנו גם מקווה במקום, וכך התחלנו את החיים".

כאמור, ביום ראשון, נר שמיני של חנוכה, התקיימה ביישוב חנוכת בית הכנסת וחידוש היישוב יחד עם הכנסת ספר התורה. הארוע היה מרגש בכל קנה מידה. כחמש מאות יהודים הגיעו להשתתף בטקס ובהם רבני היישובים באזור כמו הרב לוינגר מחברון, הרב יהושע שמידט משבי שומרון, הרב דררי רבה של עינב, הרב שילה מקדומים, ראש מועצת שומרון מר בנצי ליברמן, נציג הסוכנות מר יואב אריאל וכן חברי מועצת שומרון. כל הדוברים העלו על נס את מסירות הנפש של חסידי חב"ד שלקחו על עצמם את המשימה הקשה, והביעו תקווה כי בזכות הגבורה היהודית יחזור הנצחון בזמן הזה כמו בימים ההם...

השר לבטחון פנים מר עוזי לנדאו שלח את ברכתו לארוע. "השר אינו מסתפק במשלוח ברכה", אומר גורפינקל, "הוא מסייע כל העת למען ההתיישבות בישיע".

מוראלית וכספית כדי להמשיך לסייע בביסוס המקום".

בתקופה הנוכחית, היישוב סובל מבעיות רבות. 'יהיה ראשיתך מצער', מתקיים בשא-נור עם כל ההידורים. אספקת המזון מקרטעת, צרכים בסיסיים מגיעים למקום רק בקושי. הצבא אמנם מנסה לעזור, אבל הנתונים בשטח לא פשוטים. דוגמא נאותה לכך היא התוועדות י"ט כסלו שהתקיימה ביישוב. המשפיע שהיה אמור להתוועד נתקע בכביש הגישה עקב מטען צד ומשום כך לא הספיק להגיע להתוועדות ועמו גם הכיבוד שהיה אמור להיות על השולחנות. במקום סעודת יום טוב, התוועדו נצורי שא-נור על 'משקה' וקצת 'מוזנוות' שהיה במקום.

גורפינקל: "המטרה שלנו להפוך את המקום לישוב חי ותוסס. יש לנו 13 דונם אדמה חקלאית לעיבוד ממנה אפשר להתפרנס, אלא שאנו זקוקים לכח אדם נוסף, ובעיקר לעזרה מוראלית וכספית. זו תקופה של ראשוניות ולכן היא קשה, אבל אין לי ספק שנצליח לעבור את התקופה הקשה הזאת. כחסידי אני יודע שליובאוויטש ידעה מסירות נפש בכל התקופות, וגם כעת אנחנו ממשיכים להחזיק במקום כח מסירות הנפש. לולא הכוחות והברכות שקבלנו מהרבי לא הייתי מחזיק מעמד אף לא רגע אחד".

כאשר ראשוני התושבים הגיעו למקום,

ד"ר מאטור, מנהל מחלקת טיפול נמרץ לילדים
בבית הרפואה "ברוקלין קולג":

"זוהי פעולה של אלוקים"...

לתינוקת מנות קטנות של מים בכל פעם.
גבי ברונשטיין ובעלה, ר' אשר, התגייסו
למשימה, ואחת לעשר דקות טפטפו כמות
זעירה של מים לפיה של התינוקת. את המנות
הללו היא הצליחה לקלוט, אך הכמות הקטנה
לא הספיקה, ולמחרת בבוקר היא שכבה
במיטתה ברפיון מוחלט, ללא תנועה.

ר' אשר וזוגתו מיהרו אל הרופא וביקשו
שיבדוק את התינוקת בדיקה יסודית. לאחר
שגם הבדיקה היסודית לא גילתה דבר,
ביקשה האם מהרופא לתת לה הפנייה לבית
הרפואה, לבדיקות מקיפות שאולי יגלו מה
גורם לבתה לפלוט את כל האוכל שנכנס
לפיה. הרופא סידר עבורה הפנייה ישירה
למחלקת הילדים של בית הרפואה "ברוקלין
קולג", ור' אשר וזוגתו נסעו מיד אל בית
הרפואה. לאחר שווידא שהתינוקת התקבלה
וצוות האחיות החל בבדיקות הנחוצות, חזר
ר' אשר לקראון הייטס, אל שאר הילדים
המחכים לו בבית.

כעבור מספר שעות קיבל ר' אשר טלפון
בהול מאשתו השהיה בבית הרפואה. בקול
נשנק מדמעות ובכי סיפרה לו אשתו
שתוצאות בדיקת הדם גילו כי הכליות של
התינוקת הפסיקו לפעול, וזוהי כנראה הסיבה
שהנזלים נשארו בגופה. "הרופאים אומרים
שהמצב קריטי, והם העבירו אותה לחדר

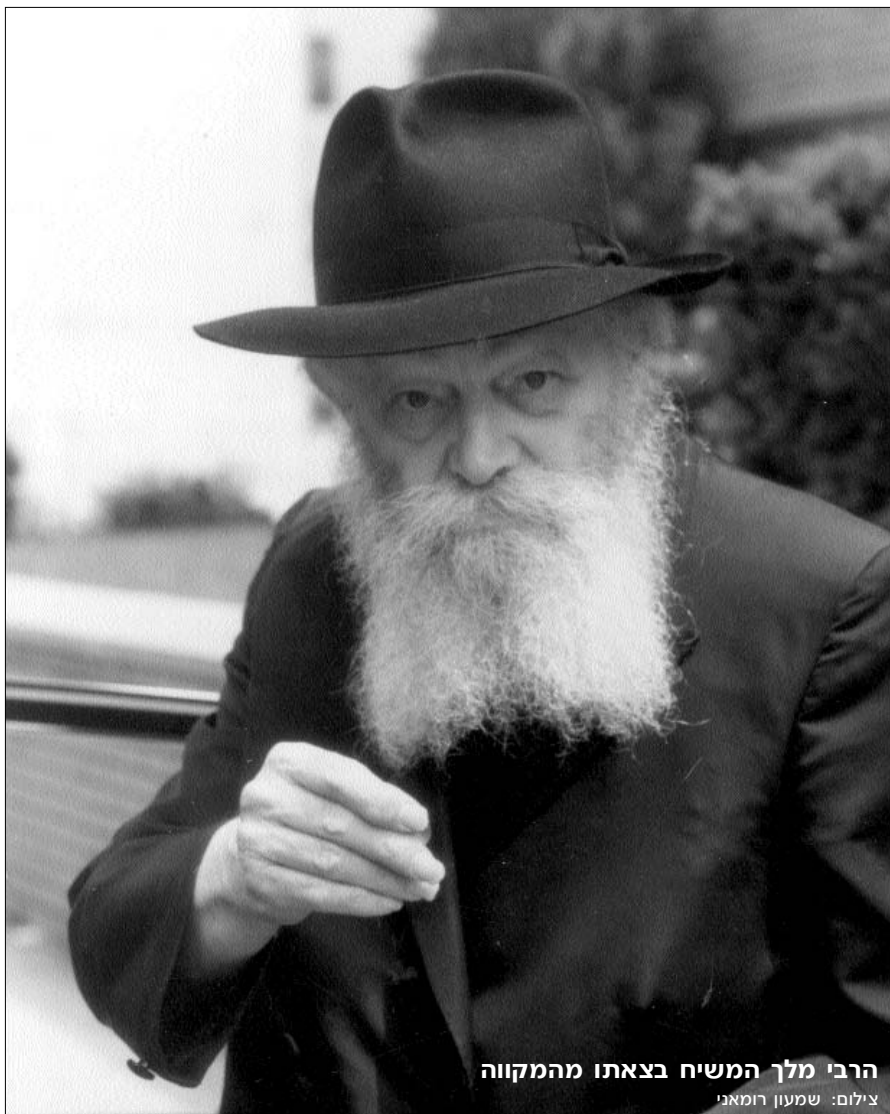
**התינוקת שכבה ללא
ניע, עיניה עצומות
ושפתיה רפויות. הוא
חשב רק להרטיב מעט
את שפתיה, אך
לתדהמתו תפסה
התינוקת את הבקבוקון,
הצמידה אותו לפיה
ושתתה את כולו •
מופת מדהים שאירע
בזכות מי המקווה של
הרבי מלך המשיח**

מאת: אוהד בר-סלע

ה התחיל בערב בהיר של חודש סיון
תשס"א, ללא כל התראה מוקדמת. גבי
מנוחה ברונשטיין האכילה את בתה
דבורה לאה בת השנה וחצי ארוחת ערב
שגרתית, וזמן קצר אחר-כך פלטה התינוקת
את כל מה שאכלה. גבי ברונשטיין ניסתה
להרגיע את התינוקת בבקבוק שתייה, אך
התינוקת הראתה סימני מצוקה ותוך רגעים
ספורים פלטה את הכל.

השעה הייתה מאוחרת מידי לגשת לרופא
המשפחתי, והאם המודאגת קיוותה שמדובר
בתופעה חולפת. כאשר גם למחרת בבוקר
סירבה התינוקת לאכול, מיהרה גבי
ברונשטיין לרופא המשפחתי, וביקשה
שיבדוק את התינוקת. לאחר מספר בדיקות
שגרתיות קבע הרופא שכל המערכות תקינות,
ומדובר בתופעה חולפת.

אבל התופעה לא חלפה. יום שלם עבר על
גבי ברונשטיין בנסיונות להאכיל את בתה
הקטנה, אך לשוא. כל דבר מאכל או שתייה
שהצליחו להכנס לגופה של התינוקת, מצא
את דרכו חזרה החוצה במהירות רבה. כאשר
התקשרה גבי ברונשטיין לרופא המשפחתי
וביקשה לבדוק שוב אם מדובר בוורוס
מסויים, הוא עיין שוב בממצאי בדיקות
הנזלים שערך בבוקר, ואמר שאינו רואה שום
דבר חריג. יחד עם זאת, הוא הורה לתת

הרבי מלך המשיח בצאתו מהמקווה
צילום: שמעון רומאני

טיפול נמרץ", סיימה בקול בוכים, וביקשה ממנו להגיע לבית הרפואה במהירות האפשרית.

כשרי אשר נכנס לחדר בו מאושפזת התינוקת, הוא בקושי יכל לראות אותה. מכשירים רפואיים משוכללים ניצבו ליד מיטתה וכמעט שהסתירו אותה. לגופה של הפעוטה הוחדרו מספר מחטים וצינוריות, אשר הזרימו נוזלים ואוכל לגוף השברירי. סביב למיטה התהלכו כמה רופאים במבט קודר, ואמרו לרי אשר שהתינוקת הגיעה ממש ברגע האחרון, וברגע זה הם לא יכולים להבטיח שום דבר. מדובר בסיבוכן נדיר שגורם לסגירה הרמטית של הכליות, אמרו הרופאים והוסיפו שבבוקר תחובר התינוקת למכונת דיאליזה.

משכימי קום שהגיעו ל-770 בבוקר של יום רביעי הבחינו במודעות הקוראות לציבור להתפלל לרפואתה השלימה של **דבורה לאה בת מנוחה**. האב החרד תלה את הפתקים ב-770, ולאחר מכן כתב לרבי מלך המשיח שליטי"א על המצב החמור של בתו, וביקש ברכה. את המכתב הכניס לתיבת הפינים המיוחדת בבימת התפילות של הרבי, ומיהר לחזור לבית הרפואה.

באותה שעה גלגלו אחיות במדים לבנים את מיטת התינוקת לקומה השניה של בית הרפואה שם שוכנת מכונת דיאליזה. לאחר שסיימה את הטיפול בדיאליזה, הוחזרה למחלקת הטיפול נמרץ לסדרת בדיקות נוספת. צוות מיוחד של רופאים בראשות מנהל המחלקה בדק את מצבה של הילדה, וכאשר יצאו מהחדר הודיעו להורים שההתדרדרות נכלמה. "המצב עדיין חמור מאוד, אך יציב, ואנו מקווים מאוד שהתינוקת תצליח לצאת מזה", אמר הרופא הבכיר.

"בכל מקרה" הטעים הדוקטור כשהוא מגרד את פדחתו, "גם אם נצליח לצאת מזה, נצטרך להשתיל כליה חדשה בגופה של הילדה, מכיון שהתגובה של מערכת החיסון בגוף, גרמה לכליות נזק בלתי הפיך".

הרופא הסביר להורים שלאדם נורמלי יש בין 200,000 ל-300,000 כדוריות לבנות הדואגות להלחם בנגיפים ובוירוסים שתוקפים את הגוף. בבדיקות הדם שנערכו בבית הרפואה היו לתינוקת 40,000 כדוריות לבנות בלבד, וכעת, לאחר הטיפול החריף שקיבלה, איבדה התינוקת כדוריות לבנות נוספות, ורק 15,000 כדוריות שרדו את המלחמה נגד המחלה.

מנהל מחלקת טיפול נמרץ לילדים, רופא

מרכי האגרות קודש, ומיד אחר-כך הכניסו לתיבת הפינים בבימת התפילה של הרבי.

מ-770 נסע רי אשר לבית הרפואה, שם הכינו הרופאים את בתו לניתוח להחדרת הדיאליזה לאחד העורקים הראשיים ברגל. הרופאים היו בדילמה קשה, שכן ניתוח כזה מחייב הרדמה כללית, והם חששו שהילדה תכנס ליקומה (=תרדמת) ולא תקום ר"ל. בפועל, כשהגיע זמן הניתוח, התינוקת נרדמה מאפיסת כוחות וכך ערכו את הניתוח בשניה טבעית.

בינתיים החליטו הרופאים על השתלת כדוריות לבנות בדמה של התינוקת, תהליך המחייב את הסכמת ההורים וחתימתם. ההשתלה לא יכלה להתבצע בו ביום, שכן גופה החלש של התינוקת לא היה יכול לעמוד בכך, אך הרופאים דרשו מההורים לחתום על הטופס הרפואי הנחוץ, כדי שאם במהלך

ממוצא הודי בשם ד"ר מאטור הנחשב למומחה מיוחד בתחום זה, הבהיר להורים כי בשלב זה הרופאים אינם יכולים להבטיח כלום, והם נתונים בספק גדול אם התינוקת הפעוטה תצליח לצאת מהמצב הקריטי ולהתגבר על המחלה הנדירה.

הצוות הרפואי יצא מהחדר בהותירו אחריו את ההורים ההמומים. עם נתונים כאלה, לא צריך להיות מומחה גדול כדי להבין את חומרת המצב. גם ההורים הנבוכים, שהמושגים החדשים שזה עתה שמעו הסתחררו בראשם כמעורבולת, הבינו שהמצב רציני ביותר.

ביום חמישי לפנות בוקר הגיע רי אשר שוב ל-770, כתב מכתב נרגש לרבי מלך המשיח, וביקש את ברכת הרבי עבור בתו הפעוטה. את המכתב הכניס לאחד

השבת תהיה אפשרות לבצע את ההשתלה, יהיו המסמכים מוכנים ללא בעייה מצד ההורים.

המצב הלך והסתבך כאשר בדיקות הדם החלו להצביע על ירידה חדה ברמת המוגלבין בדם. המצב היה כל כך מסובך, שהרופאים לא רצו לתת לילדה תרופות או אנטיביוטיקה, מחשש שהתרופות יגרמו לסיבוכים נוספים ותגובות נגד של הגוף. התרופה היחידה שנתנו לה, הייתה תרופה נגד התקרשות הדם, וכמובן עירוי דם וחיבור למכונת הדיאליזה.

גם החיבור למכונת הדיאליזה היה כרוך בסבל בל יתואר. התינוקת הייתה צריכה להיות מחוברת לפחות שלוש שעות ביום למכונה, אך מאחר שמדובר במכונה מאוד רגישה, שכל תזוזה מצד הילדה גרמה לעצירת פעולת המכונה, חוברת הילדה בפועל למשך שעות ארוכות מתוך סבל איום ונורא.

עוד יום ארוך עבר על משפחת ברונשטיין. עוד יום בו הילדה נלחמה על חייה, ופרקי תהילים רבים נאמרו לזכותה ב-770 ובקרוב בני משפחתה. בסיכומו של יום הודיע ד"ר מאטור להורים שמצב התינוקת יציב – זאת אומרת, המצב לא נהיה יותר גרוע...

ביום שישי הודיעו הרופאים, שהמצב נשאר יציב וצריכים לחפש בקרב בני המשפחה תורם לכליה שתתאים עבור התינוקת, מכיון שכפי הנראה לא ימשיכו כליותיה לפעול באופן הרצוי. משפחת ברונשטיין התארגנה לקראת שבת המלכה, כך שהאם "יתבלה" את השבת בבית הרפואה עם התינוקת, והאב ישאר בבית עם הילדים. מבעוד מועד הובא אוכל לשבת עבור האם, והשבת פרשה את כנפיה על שכונת המלך בעוד מספר מניי תהילים נקבעו לזכות הילדה ב-770 ובעזרת נשים.

לאחר השבת, מכיוון שהמצב נשאר יציב, החליטו הרופאים לחבר את דבורה לאה הקטנה למכונת הדיאליזה רק פעם ביומיים, כדי לחסוך ממנה במקצת את הסבל הרב שהיא עוברת בכל התחברות למכונה.

ביום שלישי פגש ר' אשר ידיד, שביקש ממנו להסיע אותו לאחת השכונות הסמוכות. ר' אשר התנצל, ואמר לידידו שהוא מוכרח לנסוע כעת לבית הרפואה. לשאלת ידידו מה לו ולבית הרפואה, סיפר ר' אשר בקצרה על המצב הקשה בו נמצאת בתו.

"מה הבעיה? תן לה מים של הרבי", הפטיר הלה ספק בצחוק ספק ברצינות.

ר' אשר התפלא לשמוע את ההצעה הזאת דווקא מידידו הספקן. כבר מספר פעמים עלה

בקול נשנק מדמעות ובכי סיפרה לו אשתו שתוצאות בדיקת הדם גילו כי הכליות של התינוקת הפסיקו לפעול, וזוהי כנראה הסיבה שהנוזלים נשארו בגופה. "הרופאים אומרים שהמצב

קריטי, והם העבירו אותה לחדר טיפול נמרץ", סיימה בקול בוכים, וביקשה ממנו להגיע לבית הרפואה במהירות האפשרית

במחשבתו הרעיון לתת לבתו מים של הרבי, אולם הדבר לא יצא אל הפועל, והנה דווקא ידידו הספקן מעלה את הנושא... הוא החליט להשיג את המים בהקדם האפשרי.

למחרת, ביום רביעי בבוקר, השיג ר' אשר בקבוקון עם מים ממימי המקווה בהם טבל הרבי מלך המשיח שליט"א, ונסע עם הבקבוקון לבית הרפואה. הוא זכר שבמחלקת טיפול נמרץ, בה נמצאת בתו, נמצאים האחיות תמיד ליד מיטתה, ומשיגות עליה בשבע עיניים, והוא לא ידע כיצד יוכל לתת לתת לה את המים מבלי שהן תשמנה לב.

הוא חיכה להזדמנות מתאימה, וכאשר האחיות שוחחו ביניהם ולא השיגו על הילדה, הוא ניצל את הרגע הנדיר וקירב את הבקבוקון לשפתי התינוקת. התינוקת שכבה ללא ניע, עיניה עצומות ושפתיה רפויות. הוא חשב רק להרטיב מעט את שפתייה, אך לתדהמתו תפסה התינוקת את הבקבוקון, הצמידה אותו לפיה ושתתה את כולו.

ר' אשר היה המום. הוא היה בטוח שיצטרך לערבב את המים של הרבי טיפין טיפין בתוך המים שהיא מקבלת באינפוזיה, והנה התינוקת התעוררה מתשישותה, 'יחטפה' את הבקבוק ושתתה את כל המים שהיו בו... הוא מיהר לספר לאשתו על הפלא הגדול, והנה מגיעה אחת האחיות ומבשרת להם שבבדיקה השגרתית שערכה כעת התגלה כי מערכת העיכול החלו לעבוד, עובדה

המוכיחה בעליל שיש תזוזה במצב הכליות. הרופאים הוזעקו למיטתה של התינוקת, ולא האמינו למראה עיניהם: אחרי קרוב לשבוע שהכליות לא פועלות, נראים סימנים ראשוניים לכך שהם חוזרים לפעילות. לאחר התייעצות ודיון מעמיק של הצוות הרפואי, ערכו הרופאים סדרת בדיקות לתינוקת, והגיעו למסקנה שאכן הכליות החלו לפעול באורח ניסי, אולם הבהירו להורים שגם אם אכן ישובו הכליות לפעילות סדירה, תאלץ התינוקת לשמור על דיאטה מיוחדת למשך שנה לפחות.

מצבה של התינוקת הלך והשתפר מיום ליום. כעבור ארבעה ימים הגיעו בדיקות הדם היומיות מהמעבדה, והתברר שרמת הרעלים בדם ירדה באורח פלאי מ-7,000 ל-4,000 בלבד. כשד"ר מאטור קיבל לידי את תוצאות הבדיקה, הוא סירב להאמין שמדובר בבדיקות הדם של התינוקת. "כנראה אירעה טעות במעבדה", אמר בפסקנות. "לא ייתכן שכמות הרעלים בדם תרד ירידה כל כך חדה, בשעה שהכליות עדיין לא פועלות והילדה לא קיבלה את טיפול הדיאליזה", הסביר הד"ר, ושלח בדיקות דם נוספות למעבדה. רק לאחר שגם הבדיקה החוזרת העלתה את אותן תוצאות, האמין הד"ר שאכן מדובר בתוצאות אמת...

לאחר 12 ימים במחלקת טיפול נמרץ, בעיצומו של חג הגאולה י"ג בתמוז, שוחררה דבורה לאה ברונשטיין ממחלקת טיפול נמרץ למחלקת ילדים רגילה. גם כאן הועידו לה הרופאים שהות ממושכת, אך ברוכותיו של הרבי מלך המשיח שליט"א גרמו לשחרורה המהיר מבית הרפואה ללא שום תסמינים ותופעות לוואי. לאחר יומיים במחלקת ילדים שוחררה התינוקת לביתה שמחה וטובת לב, וכבר בשבת שלאחר מכן יכלו לפגוש בה כל הידידים והמכרים שחרדו לשלומה והעבירו שעות רבות באמירת פרקי תהילים לזכות רפואתה.

"זוהי פעולה של אלוקים", אמר ד"ר מאטור בהתפעלות להורים הנרגשים. גם בבדיקות הביקורת שבועיים לאחר שחרורה, עדין שחו כל הצוות הרפואי במקרה המופלא של התינוקת. והביטו כלא מאמינים בתינוקת הצחקנית, שהתרוצצויותיה הקולניות במחלקה שמו ללעג את כל תחזיותיהם.

ההכל, בזכות בקבוקון מים אחד ממי המקווה שטבל בהם הרבי, ואמונה איתנה בברכותיו של הרבי מלך המשיח.

אגרתא דנחמתא

בכאב וביגון משתתפים אנו באבלו הכבד של ידידינו הנעלה והיקר, איש מעש ורב פעלים, מראשוני וחשובי עסקני וחסידיו חב"ד בארץ הקודש, מסור ונתון במסירות נפלאה לכל ענייניו של כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א, מפיץ בשורת הגאולה בריש גלי, יו"ר וועד כפר חב"ד במשך שנים רבות, יו"ר אגודת חסידי חב"ד בארה"ק

שלמה שי' מיידנצ'יק הרה"ח

עם פטירתה של רעייתו החשובה והנכבדה

מרת רוזה ע"ה

ולכל בני המשפחה הכבודה שיחיו העוסקים במסירה ונתינה בהפצת המעיינות חוצה

המקום ינחם אתכם בתוך שאר אבלי ציון וירושלים, ובהמשך עבודת הקודש תנוחמו. ומעתה ועד עולם, אך טוב ושמחה תראו תמיד כל הימים, ותיכף ומיד ממש נזכה לקיום הייעוד "ובלע המוות לנצח ומחה ה' דמעה מעל כל פנים", בהתגלות הרבי מלך המשיח

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד

שלמה ורונית קאליש ומשפחתם

תחיית המתים

“מגזע דוד”

ענין התעצמותו של האברבנאל במלחמת ההסברה וההתעוררות בעניני משיח וגאולה, דורש ביאור, וכי מה ראה דוקא הוא לעסוק בכך בהשקעה כה מרובה? אלא שהוא עצמו טורח להבהיר טעמו של דבר, וכך כותב הוא בהקדמתו לחיבור “מעניי הישועה” עמי ערה, וזו לשונו: **“וקמתי אני יצחק בן לאדוני השר יהודה בן שמואל בן יהודה בן יוסף מבני אברבנאל אשר בספרד, שרי צבאות ישראל משורש ישי בית הלחמי מגזע דוד נגיד ומצוה לאומו ומחנותיו מאסף, ועל משמרתו אעמוד לבקש על עמו בליל תשכתו ולהעיר אותו משנת גלותו, כאיש אשר יעור משנתו.”** הנה, שפתי ברור מללו, אשר בהיותו יודע צור מחצבתו מגזע דוד, אשר מבית דוד הוא הרגיש הוא שזו אחריות הרובצת על כתפיו ותפקיד שהועידו לנשמתו משמים, לעורר ולהחיות בעם ישראל את אמונת מלכות בית דוד.

בספר “משמיע ישועה” מלקט האברבנאל את כל הנבואות מהתורה נביאים וכתובים, לפי סדר הנביאים והנבואות, האברבנאל, מפרש נבואות אלו, ומוכיח שאותן נבואות לא התקיימו בבית ראשון או בית שני ומוכרחים

רבנו דון יצחק אברבנאל שחי לפני כ-500 שנה, נודע ונתפרסם בספרי העיון והחקירה שכתב, פירוש התנ”ך, וספריו המפורסמים בענייני גאולה ומשיח. צביון מיוחד יש לו לספר “משמיע ישועה” • כולנו מכירים את דברי הרמב”ם בהלכות מלכים פרק י”ב הלכה א’, אשר יחד עם כך שהוא מביא שלש ראיות למשיח והגאולה מתורת משה, מוסיף הוא בנוגע לדברי הנביאים בענייני משיח וגאולה, אשר “כל הספרים מלאים בדברי זה”, שלכן אין צריך הוא לפרט. האברבנאל, ההולך בעקבותיו, בוחר לפרט את כל הנאמר בנביאים אודות המשיח והגאולה, וזאת הוא עושה בספר מיוחד שחיבר למטרה זו והוא ספר “משמיע ישועה” • פרק ראשון מתוך שניים

מאת הרב יוסף פיזם

וכלשונו: "כדי שאותם שמתו בגלות הטובים וישרים בליבותם, יזכו בתשועת ה' וגאולתו, וכמו שכתוב על ירושלים: "שישו אתה מושש כל המתאבלים עליה" ולכן תהיה התחיה לבני ישראל, כוללת לכל יראי ה' וחושבי שמו". (שם, עמ' תצה)

ג. אלו שנהרגו על קידוש השם בזמן הגלות, הרי שמסירות נפש על קידוש השם בודאי קירבה את הגאולה, ועל כן בדין הוא שיזכו לראות בגאולה שבאה גם בזכותם, וכלשונו: "שיקומו הצדיקים – מהם שמתו ונהרגו בגלות, לראות בישועת ה', וכמו שאומר על זה ישעיהו עצמו "שישו איתה מושש כל המתאבלים עליה". (שם, עמ' תנז)

ד. הנביאים אשר ניבאו מפי ה' את נבואות הגאולה וראו בעיניהם הרוחניות את קיומן, התגעגעו במשך כל שנות הגלות לראות בגשמיות בקיום הנבואות אותם זכו לגלות לעולם מפי ה', ולכן, יקומו בתחיית המתים כדי לזכות לראות זאת בעיני בשר. וכלשונו בביאור הפסוק "קול צופיך נשאו קול יחדיו ירננו": "והוא יעוד גדול שהצופים והם הנביאים כולם, שניבאו לישראל, יקומו מקבריהם, וישאו קולם וירננו נבואותיהם אשר ניבאו על התשועה ויתנו הודאות ורננות להשיית, ולפי שנתקיימו. ועליהם אמר באמת

ראייתם נס זה, וכפי שנרמז הדבר בלשונו: "ובזה תוסר אותה החרפה עד שבזמן ההוא יאמר העם הישראלי הנזכר: "הנה אלוקיני זה קיונינו לו ויושיענו". ("משמיע ישועה" - עמ' תנד-תנו) ובצורה מפורשת הרבה יותר, מציין זאת האברבנאל בביאור הנבואה "הנה אנכי שולח לכם את אליהו הנביא" וזו לשונו: "הנה אנכי שולח לכם את אליהו הנביא שהוא יהיה ראש לקמים בתחיה... וישלחו השם קודם בא יומו הגדול והנורא שהוא יום הדין והמשפט אשר יעשה בכל חי ובכל בשר... והנביא האלוקי הוא ישיב לב אבות על בנים ולב בנים על אבותם, רצונו לומר, שאם היה אדם בחיים שמתו בניו, יקומו במצות הנביא הזה. וכאשר יראו האבות אותם הבנים שיפרסמו אמיתת השכר והעונש כפי האמונות האמיתיות יאמינו האבות וישיבו לבבם אל השם. ואם היו האבות מתים והבנים חיים, הנה כשיקומו אבותם ואב לבנים יודיע אל אמיתת השם ישוב לב הבנים לדברי אבותם..." ("משמיע ישועה" עמ' תקצד)

ב. תחיית המתים תזכה את אותם הצדיקים שמתו בגלות מתוך ציפיה לגאולה ועדין לא זכו, ועתה בתחיה שבגאולה, יזכה אותם ה' לראות בעיניהם הגשמיות את התגשמות הנבואות שלקיומן ציפו כל ימיהם.

הן להתקיים בגאולה העתידה. מבלעם עד להבדיל דניאל, י"ז מבשרים מונה האברבנאל, ונותן בהם סימן: "מבשר טו"ב" "משמיע ישועה" – כי טו"ב עולה במנינו ל"ז. ("משמיע ישועה" עמ' תל).

האברבנאל עוסק איפוא, בכל הנבואות אודות הגאולה. מרתק במיוחד לעקוב אחרי פרשנותו לנושא "תחיית המתים", ועד כמה היא תופסת מקום מרכזי ומשפיע – בהשפעת הגאולה וביאת המשיח על כל יושבי תבל.

תכליות תחיית המתים

ששה תפקידים לנס תחיית המתים מוצא האברבנאל ב"משמיע ישועה", והם מתחלקים ל"שתי תכליות", האחת לישראל והשניה לגויים. התפקידים של תחיית המתים בנוגע לעם ישראל מתחלקים לארבעה, ואילו תפקידי התחיה בנוגע לגויים מתחלקים לשניים.

ואלו הם תפקידי התחיה בנוגע לעם ישראל:

א. נס תחיית המתים יעודד את עם ישראל להתחזק עוד יותר באמונת ה' ללא כל ספק וספק ספיקא, עד שכל ישראל ממש, יהיו שלימים באמונתם ובגילוי אמונתם בזכות

"כי עין בעין יראו בשוב ה' ציון", כי בעיניהם הגשמיות יראו תשועות ירושלים שיעדו וניבאו אותה, וכן דרשו חז"ל "מכאן לתחיית המתים מן התורה".

שנית, תפקידי התחיה של הגויים – מפתיעים השני יותר מהראשון:

הראשון: כדי לעמוד ליום הדין הגדול והנורא ולקבל את עונשם בשלמות. וזה לשונו: "עוד יספרו (המתים שקמו) מתכלית התחיה, ויאמרו שחלק מ"אותה הארץ" שהם הרשעים והפושעים שיקומו בתחיה, לא יתענגו בשכר התחיה כי הם אחרי שיחיו ויספרו גדולת ה' ואמיתתו, ויכבד עליהם פשעם יפלו ולא יוסיפו קום, לפי שיהיו נידונים בעונש נמרץ לדורי דורים. וכמו שאמר: "ורבים מישיני אדמת עפר יקיצו, אלה לחיי עולם ואלה לחרפות לדראון". (שם, עמי תנ"ב-תנ"ג)

וכן: שבזמן התחיה לא יהיו כל הקמים בה מקבלים שכרה, אבל מהם יקבלו שכר גדול ומהם יקבלו עונש מופלג וכמ"ש המלאך לדניאל "אלה לחיי עולם ואלה לחרפות לדראון עולם" (שם תקכה).

זאת ועוד: "כי שאר האומות אף על פי שיחיו, לא יזכו לשכר התחיה, וכמאמר המשורר: "על כן לא יקומו רשעים במשפט, רוצה לומר, שלא יהי להם קימה ומעלה בתחיה ובדין ההוא" [כ"ק אדמו"ר מה"מ מצייץ ביתשובות וביאורים, בענין יום הדין שלאחר התחיה (נדפס בישיבת גאולה ימות המשיח עמי שא) – לדעת האברבנאל ב"מעייני הישועה" מעין ח' תמר ז, שכל אדם נשפט תיכף למיתתו ואין מקום למשפט נוסף אחר התחיה. ויום הדין בזמן שלאחר התחיה פירושו יום עונש ונקמה. עוד מביא כ"ק אדמו"ר מה"מ (שם) את דברי הארז"ל שיום הדין הגדול והנורא אינו אלא לאומות העולם].

התפקיד השני והעיקרי של תחיית הגויים

תפקיד זה מדהים ומאלף, בהסברו זה של האברבנאל, הוראה בתחית המתים בכלל, ותחיית מתי הגויים בפרט, את הגורם העיקרי למהפך העולמי שיתהווה בעולם, אשר יביא

את כל העולם לעבודת השם ביחד. להלן ציטוטים מעיקרי משנתו בנושא:

1. "הנס והפליאה העצומה אשר יעשה השם יתעלה באחרית הימים בזמן קיבוץ גלויות, והוא נס תחיית המתים, שבאמצעותו יכנסו וידעו כל יושבי תבל אמיתת אמונת אלוקות השם יתעלה ויקראו בשמו... ועל אותה הפליאה אמר: "כל יושבי תבל ושוכני ארץ כנשוא נס הרים תראו" – שהוא נס תחיית המתים. "וכתקוע שופר תשמעו" – שהוא פרסום הפליאה ההיא והתבהלות בני אדם עליה ולפי שתהיה התחיה בכל פאות היישוב, לכן בכל גלילות הארץ יקראו בשם ה', כי בראותם מתייהם קמים מקברותיהם, קוראים בשם ה' ומפרסמים אמיתת אמונתו, ילמדו הם גם כן לקרוא כולם בשם ה' ולעבדו שכם אחד" (שם תמו)

2. "ביאר הנביא בנבואה הזאת, איכה ואיכה יהיה הדבר הגדול הזה, שהאומות בכל קצות הארץ ואיי הים יבואו אל השגת אמונת השם יתברך? ואמר, שיהיה זה מפאת תחיית המתים שתהיה בימים ההם, ויקומו בכל מחוז ומחוז מארצות האדמה, רבים מישיני אדמת עפר, ומהם יתבהלו בני אדם. והנה "מכנף הארץ זמירות שמענו" – הוא מאמר האומות שזכר למעלה, וכבר ידעת ששם "כנף ואמר על ההסתר מלשון "ולא יגלה כנף אביו", כמו שפירש הרב המורה, ויהיה אם כן מאמרם: מסתר הארץ ומתחת הקרקע רצונו לומר: מאותם המתים שיקומו בתחיה "זמירות שמענו" שהם אומרים "צבי לצדיק". כי אותם אשר יקומו, יגידו לבני אדם אך פרי לצדיק ישראל, ואמונתו ותורתו אמת. ולכן תאמר כל אומה ואומה אחרי שהדבר כן וכי שקר נחלונו אבותינו, ושעליו נידונים בעונשים נמרצים בעולם הנשמות כדברי המתים" (שם, תנב)

3. "מפני תחיית המתים תוסר עבודת אלוהים אחרים מבני אדם". (שם, תנג)

4. "שבאותו זמן מהגאולה או קרוב אליה יחיו המתים ... וכבר זכרתי שתהיה הפליאה העצומה הזאת כדי שבסיבת ואמצעות המתים שיקומו בתחיה אותם אנשים יחידים, והיותר רשומים שבכל מחוז ומחוז, חכמיהם וקדושיהם ונביאיהם, יבואו האומות להאמין באלוקות ה' יתברך ולעבדו שכם אחד. כי

הקמים יפרסמו ויגידו מעשה ה' כי נורא הוא, ושמשה אמת ותורתו אמת". (שם תצה)

5. "והיעוד השני, שיקבלו האומות אמונת אלוקות ה' יתברך, ויתקרבו לעבודתו שיהפוך לבבם לקרוא כולם בשפה ברורה בשם ה', כי יהיה השם המקודש מקובל ושגור בפייהם, ושם אלוקים אחרים לא יזכירו... האמנם איך יהיה זה שאומות העולם השוכנים בקצוות היישוב אשר לא ידעו את השם ולא שמעו שמע תורתו, יקראו בשמו ויבואו להשתחוות לו מבלי לימוד? כבר ביארתי שיהיה זה לעתיד, בסיבת תחיית המתים שתהיה בזמן ההוא בכל מחוזות היישוב. והקמים בתחיה יקראו בשם ה' לעולם, ויפרסמו אמונתו ותורתו, וכל בני אדם יתפעלו מאותה הפליאה העצומה ולכן יקבלו מפייהם אמונת השם וילמדו מהם קריאת השם הנכבד, כי זהו התכלית הכולל בתחיה וכמו שפירשתי" (שם תקסו).

... "וזהו אמרו" בשובי את שבותיכם לעיניכם" ... אמרו לעיניכם", הוא עוד מבואר שאמרו על המתים בגלות, שישב את שבותם **כדי שיראו את גאולתם לעיניהם**". שהוא גם כן תכלית מיוחדת לאומה בתחיה כמו שזכרתי... שהצדיקים שמתו בגלות בתקותם מתי יהיה חזון למועד ממך, יהיו בגאולה הזאת ולפי שנשאו עליך חרפה מהאומות, ולכן מהראוי שישישו איתה כל המתאבלים עליה" (שם, תקסז).

הנה כי כן ראינו את החשיבות העיקרית והמרכזית שמעניק האברבנאל לנס תחיית המתים ובמיוחד תחיית הגויים, כמאורע הכלל עולמי שישינה את העולם כולו ויביאו לקרוא כולם בשם ה' ולעבדו שכם אחד.

ולאחר שהאברבנאל מביא שנס תחיית המתים הוא שיפעל המהפך בעולם שיביא לכך שלא יהא עסק **כל העולם** (גם הגויים) אלא לדעת את ה' בלבד, מובן היטב לשיטתו, מה שכותב ביישועות משיחו על מלך המשיח עצמו "בוחר הייתי לומר שמת המשיח ההוא בעוון הדור" וכן "אל יקשה עליך שיהיה מלך המשיח מן הקמים בתחיה" – שכן, לשיטתו, זה רק יגביר את הפלא ובהלת העמים ויאדיר את הזעזוע העולמי שיביא באופן מיידי לאמונה שלמה בה' ומשיחו ע"י כל יושבי תבל.

 <p>מראים ומשמיעים משיח</p> <p>חדש: ספר - "התקשרות בחזויה אישית." מאת שרה דובז'נסקי</p> <p>40 ₪. משלוח 15 ₪.</p> <p>מרכז תבא מיד משיח</p> <p>מזדבקות לרכב הזולצות משיח</p>	<p>הפצה עולמית</p> <p>מחירים</p> <p>שולט מואר: 490 ₪.</p> <p>מערכת הגברה: 770 ₪</p> <p>ערכה כוללת: 1101 ₪</p> <p>שולט מואר לבית 380 ₪.</p> <p>משלוח 75 ₪.</p>	 <p>מוצרי משיח</p> <p>לפרטים והזמנות: שמרי' הראל טלפון: 053 952770</p> <p>Email: m_moshiach@bezeqintnet</p>
--	--	--

חב"ד ליובאוויטש בקזחסטאן
הכתובת לכל ענין יהודי

אבד חסיד מן הארץ

בתדהמה ובצער רב קיבלנו את הידיעה המרה אודות פטירתו של המשפיע הדגול והנערץ,
ותיק וחסיד, איש ירא אלוקים, ממזכי הרבים
הרה"ח הרה"ת ר' **מרדכי קוזלינר** ע"ה

משפיע, ראש ומנהל ישיבת תומכי תמימים בנחלת הר חב"ד
אשר עזר וסייע בעצה ובמעש לפעולותינו בשמירת הגחלת היהודית בקזחסטאן,
כהמשך לפועלו הרב בשמירת הגחלת היהודית החסידית מאחורי מסך הברזל בימים ההם
שולחים אנו בזאת את תנחומינו הכנים לרעייתו ולבני משפחתו שיחיו. יהי רצון שמעתה ואילך אך שמחה
ונחת ישיגו אתכם תמיד כל הימים, עד יקויים היעוד הקיצו ורננו שוכני עפר בבית משיח צדקנו בקרוב ממש

הרב ישעיה אלעזר הכהן, שליח ורב הראשי בקזחסטאן

הרב יהודה קובלקין, שליח ושו"ב באסטנה
הרב שמואל קרנאוה, שליח במחוז פאוולדא

הרב אלחנן כהן, שליח ושו"ב באלמא אטא
הרב משה דוד כהן, מנהל קרן סיוע ליהודי קזחסטאן

כוס של נחמה

כוס של נחמה אשגר לכבוד האי גברא יקרא, טוב לשמים וטוב לבריות, מקדש שם היהדות ושם
החסידות בפועליו הרבים במשך עשרות שנים, עוסק בצרכי ציבור באמונה, במסירה ונתינה

הרה"ח ר' **שלמה** שי' **מיידנצ'יק**

ולבנו מחותננו הנכבד והנעלה, הרה"ת **צבי הירש** שי' **מיידנצ'יק**

ולכל בני המשפחה הנכבדה

עם הסתלקותה של האשה הנעלה והחשובה מרת **רוזה** ע"ה

המקום ינחם אתכם יחד עם שאר אבלי ציון וירושלים, ומעתה ואילך תזכו לראות ששון ושמחה
תמיד כל הימים, תנחמו ממקור הרחמים, ובקרוב ממש נזכה לייעוד "ובלע המוות לנצח
ומחה ה' דמעה מעל כל פנים", בהתגלות הרבי מלך המשיח בקרוב ממש

הרב בן ציון גרוסמן